

Leesclub Vrouwen van Nu

Verslag van de bespreking op 20 juni 2011, gehouden bij An van Wieringen.
Afwezig Conny Slagter.

De woede van Abraham, historische roman, geschreven door Conny Braam

De hoofdfiguren in het verhaal zijn:

- Nicolas Abraham met zijn vrouw Julia en zijn dochter Lena
- Ezekiel Boerhave, werkzaam bij uitgeverij Enschede in Haarlem
- Goudriaan, rentmeester bij grootgrondbezitters en later hoofd van de politie in Velsen
- Vidal de St. Germain, gemeentesecretaris in Velsen
- Lauret, kanaalwerker.

Het verhaal speelt zich af in de *Breesaap*, een landgoed waar het huidige Noordzeekanaal in de 19^e eeuw grotendeels met de hand werd gegraven. Abraham pacht een boerderij in dat gebied. Het gezin leeft erg op zichzelf.

Abraham is ook strandjutter en in 1864 vindt hij een lijk van een Afrikaan, die een kralenketting draagt. De dominee weigert hem op het kerkhof te begraven en Abraham begraaft hem op eigen initiatief in de duinen, in het bijzijn van Boerhave.

Op 8 maart 1865 gaat de eerste spade in de grond van het kanaal. Duizenden doodarme werkers komen van heinde en ver om dat werk te klaren. Zij werken onder zeer slechte omstandigheden en vormen een aparte gemeenschap die zich nestelt in hutten in de duinen. Boeren in het gebied moeten verdwijnen, waaronder Abraham. Hij vestigt zich tussen de kanaalwerkers die inmiddels de buurtschap De Heide bewonen.

Het gezin Nicolas wordt gezien als 'vreemden', en tenslotte wordt bekend dat zij van Russische afkomst zijn, lijfeigenen. Het graf van de Afrikaan wordt gevonden en Abraham komt daardoor voor een poos in de gevangenis terecht. In 1876, bij de opening van het kanaal, schiet Julia iemand dood. Lauret weet te voorkomen dat zij daarvoor gestraft wordt. Bij thuiskomst is Abraham dood, Julia loopt weg en verdrinkt in zee. Lena gaat verder met Ezekiel.

Onze mening:

Een prettig leesbaar, interessant boek over een periode waar weinig van bekend is. Enkele twijfels over wat echt waar is. Geen van ons heeft er ooit bij stil gestaan hoe het kanaal tot stand is gekomen en wie het initiatief daartoe nam.

Connie Braam

heeft enigszins binding met het gebied. Haar grootvader woonde in de duinen en haar voorouders kwamen uit Rusland. De gegevens zijn gebaseerd op verhalen van haar vader en onderzoek in archieven. Zij is geboren in 1948 in een voor haar te 'gewoon' milieu en wilde daaruit ontsnappen. Zij werd activiste, onder andere bij de apartheidsbeweging voor Zuid Afrika en schreef daar ook over. Als wereldverbeteraar kwam ze van het een in het ander terecht en de thematiek in haar werk is meestal: Verraad en verzet.

Het genoemde boek heeft tweemaal een vervolg gekregen waarin Lena een rol speelt.

Perspectief, thema, recensies en titel

Het is geschreven vanuit de alwetende verteller, chronologisch en per hoofdstuk een inleiding. De weersgesteldheid, elementen, spelen een grote rol.

Een recensent schrijft dat zij "niet boven de stof" staat.

Naast een historische roman, is het ook een 'ideeënroman'.

Het thema bevat een aanklacht, met verwijzing naar Multatuli. De titel geeft het karakter van de hoofdpersoon aan.